

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k sreči in
 k znanstvenemu človeku.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnove naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en do-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1901 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 274. — Štev. 274. NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 26, 1938 - SOBOTA, 26. NOVEMBRA, 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

FRANCIJA IN ANGLIJA SKUŠATA PREKOSITI NEMČIJO

ANGLIJA IN FRANCIJA BOSTA IMELI V TEKU DVEH LET NAD 10,000 VOJAŠKIH AEROPLANOV

Anglija in Francija bosta zgradili 10,000 aeroplanov. — Hočeta prekositi moč Nemčije v zraku. Von Ribbentrop bo prišel v Pariz, da podpiše pogodbo s Francijo. — Chamberlain in Halifax pri bivšem angleškem kralju. — Anglija in Francija se nočeta vmešavati v notranje zadeve Nemčije.

PARIZ, Francija, 25. novembra. — Neville Chamberlain in Edouardo Daladier sta sklenila, da Anglija in Francija skupno zgradita 10,000 vojaških aeroplanov in namenu, da prekosita zračno silo evropskih diktatorskih držav.

Angleški zračni minister sir Kingsley Wood bo prišel 2. decembra v Pariz na konferenco s francoskim ministrskim predsednikom Daladierom in zračnim ministrom in bodo izdelali načrt za skupno zračno obrambo.

O skupnih pripravah na vojno so se ministri zedinili na konferenci, ki je trajala 5 ur, in v času, ko se je Francija odločila, da s svojo smrtno sovražnico onstran Rene, Nemčijo, sklene pogodbo, po kateri se obe državi zavežeta, da ne gresta v vojno druga proti drugi.

Ta pogodba, ki je slična pogodbi, katero je Neville Chamberlain sklenil s Hitlerjem 29. septembra v Monakovem, je zelo zadovoljila Chamberlaina in vnanjega ministra lorda Halifaxa.

Chamberlain in Daladier sta se navzlic temu, da se bosta držala monakovskega sporazuma štirih držav glede pomirjenja Evrope, prišla do prepričanja, da je neobhodno potrebno, da ostane v veljavi nepisana angleško-francoska vojaška zveza.

Pred vsem sta Chamberlain in Daladier odločena v tem, da obe državi prekosita nemško in italijansko zračno silo.

Po dosedanjih načrtih bi Anglija in Francija mogli imeti do leta 1940 do 10,000 vojaških aeroplanov. Delež Francije bo do aprila 1940 5000 aeroplanov, med njimi 2617 bombnikov.

Ameriški častniki cenijo, da je imela Nemčija do 15. septembra 6500 vojaških in mornariških aeroplanov, Italija 5000, Anglija 5000, Francija pa 3400.

Z ozirom na to, da bo prihodnji teden prišel v Pariz nemški vnanji minister Joachim von Ribbentrop, da podpiše francosko-nemško nenapadno pogodbo, so štirje ministri sklenili, da mu bodo ob tej priložnosti stavili nekaj zelo važnih vprašanj.

Tako bo francoski vnanji minister Georges Bonnet diplomatično povedal von Ribbentropu, da se Francija in Anglija nikakor ne marata vmešavati v nemške notranje zadeve, da pa zaradi nemške notranje politike trpi preganjanje mnogo tisoč ljudi, vased česar ste obe vladi iz človečanskih ozirov v velikih skrbeh, kaj se bo s temi ljudmi zgodilo.

Bonnet bo pa tudi von Ribbentropa opozoril, da meje niso edini vzroki za vojno in da naj bi Nemčija, ki popolnoma kontrolira svoje časopise, v nekaterih zadevah tudi ublažila pisanje listov.

PARIZ, Francija, 25. novembra. — Angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain in vnanji minister lord Halifax sta nekaj časa opustila svoja posvetovanja s francoskimi državniki ter sta v četrtek zvečer obiskala vojvodo Windsorskega

Veliki delavski nemiri v Franciji

DIES HOČE DA BI PAPEŽ DOBIL TAJNIK ICKES RESIGNIRAL

Kongresniku, ki preiskuje neameriške delavnosti, tudi W. P. A. administrator in delavska tajnica nista po volji.

WASHINGTON, D. C., 25. nov. — Demokratski kongresnik Dies iz Texasa, ki načeljuje odboru, kateri preiskuje neameriške delavnosti, je zahteval danes, naj takoj odstopi tajnik za notranje zadeve, Ickes. Njega že dolgo časa mrzi, toda javnost ne pozna vzroka te mrznje. Toda Dies bi ne bil zadovoljen samo z odstopom Ickesa. Z njim vred naj resignirata tudi delavska tajnica Miss Perkins in pa Hopkins, ki je upravitelj WPA.

Po njegovem mnenju bi bilo mogoče edinole na ta način "obnoviti zaupanje v vlado." Ickes je v sredo javno izjavil, da je Dies v zasluhi vsem svetu in da so pričevanja pred njegovim odborom brez vsake vrednosti.

Dies je dejal na to: — Notranji tajnik Ickes je poln strupa. In strup mu teče iz ust kakor voda iz studenca.

— Pred mojim odborom je nekdo pod prisego izpovedal, da je Ickes član American Civil Liberties Union, torej organizacije, o kateri je John L. Lewis že pred leti trdil, da je komunistična. Zdaj ga jezi, ker smo ga razkrinkali.

Po Washingtonu se govori, da bo imenoval predsednik F. D. Roosevelt Hopkinsa za člana svojega kabineta. Predno se bo to zgodilo, bo kongres preiskal, koliko je resnice v njegovi izjavi, ki jo je pred kratkim podal ter se glasi: — Mi bomo trošili in trošili, obdavčevali in obdavčevali ter volili in volili.

Hopkins je pisal newyorškemu dnevniku "Timesu", da ni nikdar tega rekel.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

in njegovo ženo v hotelu Maurice ter sta ostala pri njima dvajset minut.

Po uradnih poročilih je bil ta obisk brez vsakega pomena. Chamberlain je pokazal samo svojo "uljudnost", da se je podpisal v knjigo obiskovalcev vojvode Windsorskega.

Nato je vojvoda izrazil željo videti ministrskega predsednika, ki je že dolgo njegov prijatelj, zlasti od časa, ko se je vojvoda kot Edvard VIII. odpovedal angleškemu prestolu.

Na tem sestanku pa nikdo ni govoril o tem, da bi se vojvoda Windsorski vrnil v Anglijo, kajti to je popolnoma zasebna stvar angleške kraljeve družine in če bi hotel Chamberlain z vojvodo o tem govoriti, bi moral imeti pooblastilo kralja Jurija.

KAROL PRI HITLERJU

Tri ure sta se razgovarjala o odnosih med Nemčijo in Romunsko. Karol je odpotoval v Sigmaringen in od tam na Romunsko.

BERCHTESGADEN, Nemčija, 25. nov. — V četrtek je prišel v Berchtesgaden na obisk Hitlerja romunski kralj Karol s prestolonaslednikom princem Mihaelom. Kralj Karol se je s svojim spremstvom pripeljal s posebnim vlakom in je imel kosilo s Hitlerjem. Po kosilu sta bila v medsebojnem razgovoru tri ure, medtem ko so se drugi romunski gosti, Karlov dvorni maršal, dva adjutanta, dva njegova bratrance princea Hohezzollern-Sigmaringen in sin prince Mihaela vozili z avtomobili po bavarskih Alpah.

Razpravljala sta o problemih osrednje in jugovzhodne Evrope s posebnim ozirom na nemško-romunske odnose. Po se bno sta razpravljala o političnih in gospodarskih odnosih med obema državama.

Pred Karolovim prihodom je nemško časopisje povdarjalo, da je Nemčija največja kupovalka romunskega blaga v Evropi.

Konferenca je bila končana ob treh popoldne, in do tedaj se je že tudi vrnilo kraljevo spremstvo. Hitler je nato svoje goste spremil do njihovih avtomobilov, ob katerih je stal Hitlerjeva elitna straža. Kralj Karol se je s svojim spremstvom odpeljal v Sigmaringen, odkoder se je pozneje odpeljal na Romunsko.

BIVŠI KRALJ SE LAHKO VRNE

Vojvoda Windsor in njegova ameriška žena sta v Anglijo vedno dobrodošla. — Proti obisku ni nobenih političnih zaprek.

PARIZ, Francija, 25. nov. — Tukaj sta se sestala angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain in bivši angleški kralj, sedanjí vojvoda Windsor, ki se je bil poročil s Amerikanko Wellis Warfield Simpson ter s tem izgubil angleški kraljevski prestol.

Chamberlain je zajamčil bivšemu kralju, da je v Angliji vedno dobrodošel. Proti njegovemu obisku ni nobene politične zapreke.

Včeraj se je sestal vojvoda Windsor s Chamberlainom v velikem pariškem hotelu. Svojo ženo mu je predstavil kot "kraljevo Visokost". Neville Chamberlain se ji je globoko priklonil, kot se pač angleški

V VEČ SLUČAJIH SO SE STAVKARJI SPOPADLI S POLICIJSKO STRAŽO

PARIZ, Francija, 25. novembra. — Vsled odredbe ministrskega predsednika Daladiera, da je tedenski delovni čas povišan nad 40 ur, je prišlo v severnih krajih in v Parizu po letu 1936 do prvih velikih stavk, proti katerim pa je vlada odločno nastopila.

Do resnih izgrediv je prišlo v Demainu, blizu Lille in v veliki Renault tovarni za avtomobile v Billancourtu ob Seini v predmestju Pariza. Na obeh krajih je zlomila odpor močna sila policija in mobilne garde. Na obeh straneh je bilo več ranjenih.

Da je premagala stavkarje od Renaultove tovarne, kjer so se utaborili na velikem dvorišču za tovornimi avtomobili in v raznih poslopih, se je policija poslužila solznih bomb. Stavkarji so na policijo, ki je hotela vdreti v tovarno, metali razne avtomobilске dele.

Ko je policija slednjič nadvladala stavkarje, katerih je bilo okoli 12.000, se ob 8 zvečer stavkarji pričeli odhajati iz tovarne in opolnoči so bile tovarne prazne.

Uradno poročilo o številu ranjenih ni bilo izdano, toda znano je, da je bilo ranjenih policistov in mobilne garde okoli 20.

Do treh ponoči je bilo aretiranih okoli 300 delavcev.

Stavka v Renaultovih tovarnah je bila izmed vseh najvažnejša. Tovarna zaposluje 30 tisoč delavcev, ki večinoma izdelujejo avtomobile in tovarne avtomobile, poleg tega pa tovarna tudi izdeluje vojaške oklopne avtomobile, tanke in nekatere dele za aeroplane. To je največja francoska tovarna za motorje in zavzema celi Seguin otok na Seini ter velik kos zemlje na desnem bregu Seine, vsega skupaj 200 akrov.

POLJSKA NOČE JAMČITI MEJE

Poljska zahteva, da moraja najprej Madžarska zasesti Ukrajino. — Beneševe znamke so bile vzete iz prometa.

VARŠAVA, Poljska, 25. nov. — Poljska vlada toliko časa ne bo jamčila nove čehoslovaške meje, dokler ni rešeno ukrajinsko vprašanje. To je poljska vlada uradno naznanila, ko je odgovorila na predlog češkega časopisa, da bi sedaj, ko so določene meje Čehoslovaške, dala svoje jamstvo, katero določa monakovski dogovor.

Poljaki, ki zahtevajo skupno mejo z Madžarsko, pa pravijo, da se morajo puščobni gorski kraji karpatske Ukrajine, ki jih je dobila Poljska, združiti z nižjimi planjavami, ki jih je dobila Madžarska.

Ako bi bil v teh krajih plebiscit, tedaj bi ljudstvo prav gotovo glasovalo za priključitev k Madžarski. Toda Poljaki pravijo, da prepuščajo Madžarom, da se polaste te zemlje.

Poljska bo pri tem pomagala Madžarom, toda nikakega vprašanja ni o kakem vojaškem posredovanju. Poljska pravi, da na čehoslovaško mejo ni postavila vojaštva, temveč da je samo garnizije ojačala zaradi izgrediv v onih krajih.

Poljaki ne morejo odpustiti Madžarom, da se niso polastili Ukrajine v prvem tednu oktobra. Sedaj je za to potrebno mnogo diplomatske spretnosti in vzelo bo dolgo časa, toda ta cilj mora biti slednjič dosežen.

Poljaki se zavedajo, da se bo treba pogajati z Nemčijo, ki izmed vseh držav najbolj nasprotuje skupni meji med Poljsko in Madžarsko. Poljaki so celo pripravili Nemčiji odstopiti Gdarsk, ako dobi Madžarska Ukrajino.

PRAGA, Čehoslovaška, 25. nov. — Bivšega predsednika dr. Edvarda Beneša, ki je skupno s prvim predsednikom Tomašem Masarykom ustanovil Čehoslovaško republiko, je čehoslovaška vlada javno razlástila in sicer s tem, da je potegnila iz prometa vse poštne znamke z Benešovo podobo. Javnost je bila obveščena, da more te znamke zamenjati z drugimi znamkami za isto vrednost.

Kot znano, je Hitler zahteval, da dr. Beneš odstopi kot predsednik in odpotuje iz deele. Ako je Hitler zahteval da so vzete iz prometa tudi njegove znamke ni znano.

CHAMBERLAINOV PILOT SE JE UBIL

LONDON, Anglija, 24. nov. — Angleški pilot Eric Robinson, ki je peljal ministrskega predseulka Neville Chamberlaina v Godesberg in Monakovo na sestanek s kancelerjem Hitlerjem v čehoslovaški krizi, se je ubil pri nesreči z aeroplanom.

S svojim aeroplanom je tresil ob skale pri Bristolu in aeroplan je zgorel.

Robinson je star 32 let ter zapušta ženo in dva mlada sinova.

ministri priklanjajo angleški kraljici.

Tukajšnji krogi ugibajo, če je Chamberlain v imenu angleške vlade priznal Windsorjevo ženo kot enakovredno članom angleške družine ali ne. Sodeč po njegovem obnašanju, jo je priznal.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELEJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejme birašče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

BODOČNOST FRANCIE

Kaj misli Francija o svoji bodočnosti nam ni znano, vemo pa, kaj mislijo Italijani o bodočnosti Francije.

Nedavno je italijanski list "Gazetta del Popolo", ki je nekakšno glasilo italijanskega vnanjega ministra grofa Ciana, objavil članek, v katerem brez ovinkov priznava, da čehoslovaško vprašanje ni bilo sproženo šele letos, ali šele zadnje mesece, marveč, da sta o njem razpravljala že nemški kancler Hitler in italijanski vnanji minister grof Ciano, ki sta se jeseni leta 1936, prvič sestala v Berchtesgademu, kjer so bili tudi podpisani takozvani berchtesgadenski protokoli, ki so postali osnova za vso zavezniško politiko med Italijo in Nemčijo. Takrat sta Nemčija in Italija sklenili, da bosta druga drugo podpirali, kar se je tudi zgodilo.

Nadalje pravi članek, da se odnosi med Francijo in Italijo ne bodo v ničemer spremenili. Ostali bodo takšni, kakršni so bili doslej.

Če Francija še vedno upa, da bo med njo in Italijo kdaj podpisana podobna pogodba, kot sta jo podpisali Italija in Anglija, se moti, kajti takšna pogodba za Italijo sploh ni več potrebna.

Podpisovati takšno pogodbo, bi bilo istotako kot izkopavati iz arhivov listi ne pogodbe, ki sta jo podpisala leta 1935 Mussolini in Laval in ki ni nikdar začela.

— Francija danes sploh nima ničesar več govoriti na evropski celine, — pravi članek, — v Sredozemskem morju pa sme le toliko storiti, kolikor ji bo dovolila dobra volja Italije.

Francija ne sme pozabiti, da so ključni do Rdečega morja danes v italijanskih rokah, da ležita med Sicilijo in Tunizijo utrjena otoka Pantelaria in Lampedusa in da je dostop do Sredozemskega prekopa pod nadzorstvom italijanskih postojank, ki se nahajajo na Dodekaneških otokih.

Iz članka zveni, da smatra Italija, da je že dobila vodilno mesto na Sredozemskem morju in da je Francija potisnjena na mesto velesile drugega razreda.

300 SVETIH MAŠ LETNO
v življenju in po smrti, so delni člani "Mašne zveze za Afriko." Člarsrina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3524 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in počasi.

Slovenic Publishing Co.
Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

NEMIRNA PALESTINA



Bombe iz angleških letal so zažgale arabsko vas v severnem delu Palestine. Kot vse kaže arabska vstaja ne bo še tako kmalu zatrta.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Zadnji nedeljo popoldne je v Slov. Domu predaval Fr. Zaitz, eden glavnih odbornikov SNPJ in urednik Proletarca. Opisal nam je svoje vtise in spomine iz stare domovine, kjer se je mudil par mesecev tekom zadnjega poletja.

Ni moj namen izbrati celo vsebino njegovega govora radi pomanjkanja časa in prostora, temveč se bom omejil le na par njegovih izjav.

Dotaknil se je najprvo Čehoslovaške, kjer se je tudi mudil in ki je gospodarsko skoro popolnoma uničena po Hitlerjevi zasluzi. Dejal je, da so žrtve nacistijske gonje v Nemčiji in Avstriji štiri skupine ali grupe: komunisti, židje, protestanti in katoliki, ti pa vendar reprezentirajo veliko večino, skoro ves narod razen nazijev in nekaj drugih.

Preganjani pa niso bili le oni, ki so jim nasprotovali ampak tudi tisti, ki so jih pozdravili in sprejeli kot odrešitelje po aneksiji Avstrije, kot dunajski kardinal Innitzer, katerega so v zahvalo to jesen napadli ter prav po barbarsko razgrajali in razbijali po njegovih palačah.

— In dočim je Mussolini grmel in zahteval plebiscit v prilogi Hitlerja za nemške manjšine v nekaterih obmejnih krajih Čehoslovaške, da pa bi istega dovolil tudi za tretje milijone Jugoslovancev, ki so proti svoji volji njegovi podaniki, mu pa še na misel ne pride.

Usoda pa, ki je zadela včeraj Avstrijo in Čehoslovaško, zadene lahko jutri druge manjše sosedne države in tudi Jugoslavijo ob avstrijskih mejah.

In kako je v naši domovini, Sloveniji? O, tam imajo sicer še svobodo, ampak svobodo garanja in plačevanja neznosnih davkov, ne pa svobode tiska, govora, kritike in organiziranja kakor mi tukaj.

Ko sem se mudil v okupiranem ozemlju Italije, sem se žudil našim rojakom, ki so postavljali mlaje in slavoloke v čast tistim, ki so jih izgnali.

Ko je prečitala to vest neka tukanjska gospodinja, katero

osebno poznam, je globoko vzdihnila, vzela skarje, izrezala notico ter se nemudoma odpravila k svojemu grocerju.

— Ako se ne motim, ali nisi ti republikanec?

— Kakor si rekla, ampak zdaj se nam bližajo lepša vremena.

— Ali pa še slabša, kajti republikanska stranka je milijonarska stranka, ki so ji bolj pri sreči interesi bogatih kapitalistov nego pa revnih delavcev. In ako se bo obrnilo na boljše, kar upam se bo to zgodilo v kljub ne pa radi republikanske zmage.

— Ti imaš svoje prepričanje, jaz imam pa tudi svoje.

— Če je tako, potem pa tole preberi — ter mi je časniški izrezek pomolila pod nos.

— Well, ljuba moja, ako bi

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.55	Din. 100
\$ 5.00	Din. 200
\$ 7.20	Din. 300
\$11.65	Din. 500
\$23.00	Din. 1000
\$45.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 12.25	Lir 200
\$ 29.50	Lir 500
\$ 57.00	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 5.—morate poslati ..	\$ 5.75
\$10.— " " ..	\$10.55
\$15.— " " ..	\$15.—
\$20.— " " ..	\$21.—
\$30.— " " ..	\$41.25
\$50.— " " ..	\$61.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

jaz tako storil in odpustil vsem svojim dolžnikom — je odgovoril — bi moja trgovina prišla prav gotovo na boben.

— Na boben? Saj si vendar ni še nikdo pomagal z neplačanimi dolgi.

— Prav gotovo ne, ali dolžniki mi bodo tekli časa plačali mnogi celo vsoto, nekateri pa vsaj deloma.

— Nekateri pa nič.

— Da, prav imaš, tudi to je žal, resnica; toda katero podjetje ali trgovina pa je včasih brez večje ali manjše izgube?

To je pač neizogibno in se mora vzeti v poštev. Koliko želim ti dolguješ?

— Od preteklega meseca 25 dolarjev, starega dolga pa je okoli 60 dolarjev.

— Dobro! In da ne boš mislila, da sem kak nekristjanski trdosrčen, zato bom pri tebi napravil izjemo — radi nadležnosti in ti prečrta ves dolg.

— Ampak pod tem pogojem, da se zavežeš: prvič da boš tudi v bodoče pri meni kupovala vso grogerijo in drugič da boš od danes naprej sproti plačala v gotovini.

— Gospa ga je debelo pogledala, odšla in zamrmrala:

— Po tem bi bili jutri brez kruha in mleka.

Ravno ob zaključku tega dopisa vstopi neki njegov prijatelj v sobo, in to je bil njegov pozdrav:

— Nu, Ivan, ali se še nisi naveličal službe v bolnišnici?

— Že davno, ali težko je zdaj kaj boljše dobiti.

— Nič težko, samo korajže je treba. Vidiš, masin je vsako leto več in čez nekaj let bo z avtomobili tako kot z oblekami: na vsako odraslo osebo dva, en za praznik in en za delavnik. Umevno je torej, da bo prodaja gasolina vedno bolj dobičkonosna in sem si mislil, če bi je veselilo z menoj —

— Ampak za ta posel jaz kratkoma nisem — ga prekinem — kajti preveč sem pozabljen.

— Pozabljen? Kako to?

— Vidiš, jaz sem navajen med delom zapaliti sem in tje kako cigareto, in resnično bi tako storil med nalaganjem gasolina, pa se mi lahko pripeti kot tistemu, ki je z gorečo vžgalico pokvetil, kolikor je še tekočine v avtomotni tanku. Nikoli mu več ni bilo treba skrbeti za gas.

Gejše so zastavkale.

TOKIO, Japonska, 26. nov.

Danes je zastavkalo tukaj devetdeset gejš. Pikturalne se restavracije, v katerih so zaposlene, ter nosile letake, da zahtevajo višje plače in krajši delovni čas.

Naloga gejš (mladih deklet) je, zabavati v restavracijah in nočnih lokalih goste.

KJE SE NAHAJA

JOSEF BENCEK. Odsel je od tukaj 6. oktobra v Steelton, Penna. Ako kdo izmed rojakov čita to, prosim, da ga opozori na to. On ima pismo tukaj. Prosim, da se mi oglasi na naslov: LOUIS GOLOBICH, 145 Main St., Buffalo, N. Y. (3x)

Peter Zgaga

NEKOLIKO ZGODOVINE IN STATISTIKE

Izza dne, ko se je vršila pri Du Sac v Wisconsinu bitka med belokožci in Indijanci, je minilo sto let. Sto let je pa dolga doba v kratki zgodovini Amerike.

Pred sto leti je bil New York razmeroma majhno mesto. — Washington je bil še manjši, kjer je sedaj Chicago, je bil takrat Fort Dearborn.

Tako imenovana civilizacija je prodirala proti Zapadu in osvajala ozemlje od edino pristnih Amerikancev — Indijancev. Osvajala ga je na dva načina, z žganjem in ognjem.

Indijanskemu glavarju Črniemu Jastrebu se je vse to zamaelo zdelo. Sklenil je ustaviti pohod civilizacije. Vnel se je boj, v katerem je bil Črni Jastreb poražen.

Ta pristni ameriški patriot bi bil že zdavnaj pozabljen, če bi ne bilo čudnega naključja. V vrstah, ki so se borile proti njemu, so bili stitje močje, ki so pozneje zavzeli v ameriški zgodovini visoka mesta: Zabrja Taylor, Benjamin Franklin, Abraham Lincoln in Jefferson Davis.

Taylor in Lincoln sta postala predsednika Združenih držav, dočim je bil Jefferson Davis predsednik konfederacije. Črni Jastreb je padel, branec svoje domovine, ki se je pa izza onega dne čudovito razvil.

Združene države merijo danes skoro dva tisoč milijonov akrov in imajo nad stodvajset milijonov prebivalcev.

V Ameriki pridelajo vsako leto osemsto milijonov bušjev žita in sedemstaj milijonov bal hombaža. Gozdov je v Zdr. državah skoraj petsto milijonov akrov. Vsako leto nakopljejo šestdeset milijonov ton trdega in štiristo milijonov ton mehkega premoga. Skladi železne rude so preračunani na šeststisoč milijonov ton, surovega olja se pa vsako leto nateče nad tisoč milijonov sodov.

Železniške proge so dojele skoraj tristo tisoč milj, po železniških tirih pa drdva dva milijona petstotisoč tovornih in šestdeset tisoč osebnih vagonov.

Dolžina betoniranih cest znaša sedemsto tisoč milj, tovornih avtomobilov je v Ameriki nad trinajst, osebnih pa nad dvaindvajset milijonov.

Telefonske žice so dolge trinestdeset milijonov milj, in po njih se vrši vsako leto nad osemdeset tisoč milijonov pogovorov.

V Združenih državah je nad enajst milijonov delavoljnih in delazmožnih ljudi brez dela in zasluzka.

To je strahovita preobila, toda vlada ne ve, kam bi jo njo. In če bi danes živeli Taylor, Harrison, Lincoln in Davis, bi ne vedeli, kaj početi.

Ker jim nihče ne more zani-kati bistrovidnosti in razsodnosti, bi najbrž rekli indijanskemu poglavarju Črniemu Jastrebu, ako bi še danes živel:

— Črni Jastreb, priznamo, da smo ti delali krivico. Veš kaj, bodi tako dober, pa vzemi deželo nazaj.

Črni Jastreb bi stopil na najvišjo goro, oči bi zasenčil ter pogledal na vse štiri plati.

Dolgo bi gledal in vse natančno premotril, nazadnje bi jim pa uljudno odvrnil:

— Hvala lepa, gospodje. Kar sami jo imajte!

RAZGLEDNIK

POD TEM ZAGLAVJEM bomo objavljali članke splošne vsebine in splošnega pomena, ki jih bomo dobili od časa do časa.

“Melting Pot”

Lani ali predlanskim sem čital v “Glasu Naroda” dopis iz White Valley, Washington, da je umrl tam petinsemdesletni rojak.

Sedečega pred čebelnjakom ga je zadela kap.

Rojen je bil v Minnesoti, in ko mu je bilo pet let, se je starši preselili v državo Washington.

— Angleško je bolj slebo govoril, dočim mu je naša govornica tako gladko tekla kot da je prejšnji dan dospel iz blejske okolice v Ameriko.

S temi besedami je zaključil dopisnik dopis.

Taki primeri so redki, posebno med našim narodom. Treba se je pač zamisliti v razmere, v katerih je živel do tlečnik.

Njegovi starši so se preselili v Ameriko okrog leta 1860. Koliko naših ljudi je bilo takrat že tukaj, ne bo najbrž nikdar točno dognano, kajti tedaj so hodili ljudje v Ameriko brez potnih listov, in oblasti niso vodile o priseljenceh točnih zapisov.

Prihajali so k svojim tukajšnjim sorodnikom in prijateljem. Brez določenega cilja se je le malokdo podal na pot.

In tako so nastale naselbine Belokrajincev, Stajerecev, Kraševcev, Dolenjcev, Gorenjcev. Poteklo so se še bolj vtlesnili. Imamo naprimer naselbine Vrhničanov, Litijčanov, Blejcev, Žužemberčanov itd.

V ameriških razmerah so živeli povsem starokrajsko življenje.

Iz starega kraja so prišli duhovniki, ki so se brigali za njihov dušni blagor, in v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja sta jima bila dva slovenska časopisa v ponk in zabavo.

Živeli so idilično, domače življenje, kakor v starem kraju. Zaslužili so takratnim razmeram primerno. Bilo je za vsakdanje potrebe in še kakšen dolar so prihranili oziroma ga poslali svojem v stari kraj.

Otroci so dorasli in so bili navezani na svoje starše. Le redki so bili, ki so vedeli kaj o Ameriki.

S starši so govorili slovensko in so po njihovem pripovedovanju poznali njihov rojstni kraj ter ljudi v njem, časi njihovega rojstnega kraja niso nikdar videli in niso osebno poznali nobenega tamkajšnjega človeka.

Zabave so se vršile po starokrajških običajih. V domeli je bila slika cesarja Franca Jožefa na čestnem mestu in ok poleg nje slika gospodarja v vojaški uniformi z dvema ali s tremi zvezdami pod vratom.

Delo je bilo ameriško, in dolar ameriški, to je bilo pa tudi vse, kar je naš človek vedel o amerikanizmu.

Vse drugo — misli, čustvanje, način življenja, navede — in vse je bilo slovensko.

Petinsemdesletni v Ameriki rojeni Slovenec, ki je lani ali predlanskim umrl v White Valley, Wash., je bil menda zadnji potomec slovenskih staršev, ki do smrti ni mogel in ni znal biti nič drugega kakor Slovenec.

Toda Amerika ima nepisan zakon o pretopitvi in medsebojni prilagoditvi svojega prebivalstva.

Otroci slovenskih staršev so morali v šolo, v ameriško šolo.

Tam so jim vivali v glavo nčenost, o kateri njihovi starši niso imeli nobenega pojma. Učili so jih spoštovati vsak narod in vsak jezik, pri tem so jih pa navdušili za njihovo resnično domovino — Ameriko, za njeno prostornost, njen napredek in njene visoke ideale.

Iz ust učiteljev so slišali besede, ki jih jim nista nikdar govorila niti oče niti mati, oba še vedno navezana na domačo grudo ter več ali manj hrepeneča po nji.

Med starši in otroci je nastala najprej vrzel, ki se je pa časoma razširila v prepad, ki ga skoro ni več mogoče premostiti.

Slišal sem že starše, ki so se britko pritoževali:

— Otroci nas ne razumejo. Po naše nočejo govoriti. Na naše veselice ne hodijo. Amerika nam jih je iznečevala.

Le počasi, prijatelji. Tc je Vaša krivda, ne njihova.

Otroci se nekateri zavestno, nekateri podzavestno zavedajo velike naloge, ki jo morajo vršiti v svoji domovini. Ne Slovenija, pač pa Amerika je njihova domovina. V svoji sebičnosti ste jih skušali prikleniti naše in ste imeli le malo ali pa nič razumevanja za njihove težnje. Obzorja, ki ga jim je ustvarila šola, niste mogli doumeti in se niste znali pogledati v njihovo duševnost, ki se od vaše popolnoma razlikuje.

V tej deželi ne velja načelo, da stopaj sin po korakih očeta, pač pa baš nasprotno — v vseh zadevah, tikajočih se javnih zadev in tukajšnjega življenja, naj sledi oče sinovim stopinjam.

Priseljenecem se je težko sprizniti s to mislijo, toda morali se bodo sprizniti z njo, če ne bo vrzel med njimi in mladino čedalje večja.

(V prihodnjem “Razgledniku” pa še kaj o tem.)

CERKVE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Po uradnih statistikah je kovzani “Southern Baptist Church”, ki ima 4,595,602 pripadnikov, kar je 59.9 odst. vsega prebivalstva. Protestantov je 35,879,311, katoličanov 21,322,688. Najmočnejša protestantska cerkev je ta

kozvani “Southern Baptist Church”, ki ima 4,595,602 pripadnikov, kar je 59.9 odst. vsega prebivalstva. Protestantov je 35,879,311, katoličanov 21,322,688. Najmočnejša protestantska cerkev je ta

Razne vesti.

AMERICAN NA DVORU ANGLEŠKEGA KRALJA.

Kralj Jurij VI. je v zasbni avlienci sprejel odposlanca mednarodnega delavskega kongresa, ki se je sestel v Londonu. Bilo je vsega skupaj kakih 50 odposlancev iz vsega sveta. Ker je na angleškem dvoru uveden strog ceremoniel za obiske pri kralju, so tudi te gospode natančno poučili, kako naj se vedejo v pričo kralja, da se ne bodo pregrešili zoper dvorno etiketo. Vsi so se natančno ravnali po tistih navodilih. Le ameriški odposlanec Mr. Robert J. Watt je, ko se je pogovarjal z angleškim kraljem, držal roke v hlačnem žepu, kakor je pač ameriška navada. Dvorjani in tovariši so mu na vso moč migali, naj dene roke iz žepa, pa mož je trdovratno držal roke v žepih do konca. Kaj svobodnega sina svobodne Amerike brigajo dvorna navodila! To pa je Angležem tako ugajalo, da sedaj letajo okoli njega agenti raznih filmskih družb, da bi ga smeli za drag denar filmati z rokami v žepih.

SPOMENIK VINU.

V slikoviti dunavski dolini Wachau so postavili spomenik vinu. Pobudo za to je dala naslednja zgodba: V začetku preteklega stoletja se je voda v Dunavu dvignila izredno visoko in na polje blizu stare vinčarske naselbine Arnudorfa je naplavila precej grozljia. Zrna iz jagod so se prijala in iz njih so pognale trte, ki so bogato obrodile novo grozdje. Iz tega so napravili izborno vino. Pozneje se je pa ta trta razširila po vsej dolini. Posebno je zaslovelo vino iz okolice Burberga. Prvotno so imenovali to vino Neue Rebe von Bumberg, pozneje pa kratko “emberger” in to ime mu je ostalo.

Na spomeniku, posavljenem nedavno s prostovoljnimi prispevki vinčarjev, so freske, prikazujoče postopek tega slavnega vinogradnika. V enem kotičku je kip nasmejanega patrona vinčarjev sv. Urbana. Pod spomenikom je klet, kjer je spravljeno 100 steklenic pristnega vina. Vsakih 10 let bodo klet odprli in vzeli iz nje 5 steklenic, ki jih bodo ob primerni svečanosti pred spomenikom popili. Namestu njih pa pride v klet pod spomenik pet novih steklenic. Tako bodo pet zadnjih steklenic spravljeno zdaj v kleti, izpraznili šele čez 200 let.

ZA JESENSKO IN ZIMSKO SEZONO IGRE

Edda, drama v 4. dej. 60

Marta, Semej v Richmondu, 4. dejanja 30

Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45

Tončkovo saje na Miklavjev večer, Mladinska igra o peljem v 3. dejanjih 60

R. U. R., Drama v 3. dejanjih s predigro, (Opek), 45

Kovčar, 6. dejanj, trde vsadje 75

Vrlinec, drama v 3. dejanjih 45

Za kiti in svobodo, igra v 5. dejanjih 35

Ljudski ederi:

5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 30

11. sv. Zapravilovec 60

12. sv. Skopuh 60

Zdravljica iz:

5. skopje, Mita pod senjlo, Sv. Neke, Smaje 60

13. skopje, Vestaika, Surt Marije Devica, Marija otrok 30

14. skopje, Sv. Kletina, Junaška devica, Marija blagoslava 30

15. skopje, Zlati pred Dunajem, Fabjela in Nela 30

16. skopje, Sv. Jani, Ljubosno Marijina otroka 30

KNJIGARNA “GLAS NARODA”

216 W. 18 ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

JAROSLAV MACHA:

V DOBI ŠPORTA

— Pa naravno, — se odreže gospa. — In morala je dobiti. Deset gumbov na pet minut! Jez jih prišijem v treh minutah!

— Oho, dušica to moraš dokazati. Ne verujem ti. Kakšne tri minute! Kaj ti misliš — to je posel! En gumb — v osemnajstih sekundah.

— Prišijem jih!

— Pojdi! no!

— Stavi! no!

— Dobro! Za pet dinarjev!

— Za pet din!

Veselo razpoložen se je nekoga dne vrnil gospod Osinec iz pisarne.

Gospa je pravkar čitala sportne novine in začudena vprašala:

— Kaj se je pripetilo? Si morda kaj smešnega videl na ulici?

— Na ulici ne, pač pa v pisarni. Kolega Tikva mi je pravil, kako je stavil z ženo, da mu ne bo v petih minutah prišla deset gumbov. In kaj mi stiš — ona je stavo dobila.

— V redu. Deset gumbov na tri minute. Toda slačenje in priprava k temu ne šteje zraven.

— Pristanem i na to. Tu imaš pet din, moj suknjič in hlače.

— Dobro je. Čakaj, da vzamem nit.

— Gotovo?

— Že gre.

Belé roke gospe Osinecove so se naglo sukale, oči so ji sijale v sportnem navdušenju. Prvi gumb je bil prišit v desetih in

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10

Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano

Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURŠKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjižico — “How to become a citizen of the United States”.

V tej knjiži so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 236 strani

Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoja dela tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50

Zelo koristna knjiga za vsakega živinorjca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJA. 100 strani.

Zanimiv potopis s slikami iz tistih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 148 strani. S slikami. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.

Poljudni spis o naravoslovju in zvezdosnanstvu. Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Sestavi Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SRBSKA GRAMMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVA TOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.

Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA in ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 strani

Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o izledicah moderne znanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani.

Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

NAROD. K. IZUMIRA. 101 strani

Potjuden spis najsevernijelega naroda na svetu. Odgovore šteje in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavce. 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. ...

Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbo, umetno in strojno ključavnicarstvo ter železnicarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trile deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez

Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. ...

Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE

Spisal dr. F. Veber. 341 strani.

Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.

V knjiži so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Zbirka. Jože Lavtžar.) 243 strani.

V tej knjiži očeta naš znanil potopisec župnik Lavtžar spomine na svoja brezštevilna potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE.

Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.

Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.

Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljivi poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREROKI. 128 strani.

Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske pise, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIZNICA. 78 strani.

Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških konakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH

Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena. ... 30

Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) \$1.00

Trda vez. \$1.20

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

pol sekunde, drugi v trinajstih in četrt sekunde, za petega je potrebovala petnajst, za desetega dvajset sekund.

— Prišito je! — je zmago-slavno vzkliknila.

— Dobila si! — je dejal gospod Osinec. — Ti si res zlata dušica, samo če hočeš. Potrebnovala si samo stopetdeset sekund. Ko sem stopal po ulici, so mi uhajale hlače že več dni, a suknjič se je odpiral kakor vrata v brivnici. Nisem se nadejal, da bo danes tako kmalu prišito — no, itak je šlo naglo od rok.

— VSA NEWYORSKA SLOVENSKA DRUŠTVA naj izvolijo po dva zastopnika za skupni sestanek, dne 27. NOVEMBRA v Slovenskem Narodnem Domu, 253 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

105 ZA "GLAS NARODA" PRI REDIL I. H.

"Kolika sreča, Werner, da imam to znamenje, pa vedno sem se jezila, ni hotelo izginiti."
"Mi bi te tudi brez tega spoznali za pravo Dagmar, toda za vsak slučaj je boljše, da imaš znamenje."
Iz Florence Werner brzojavijo svojemu očetu:
"Prava Dagmar z menoj na potu domov. Prideva v sredo zvečer ob sedmih. — Werner."
Werner je vedel, da to zadostuje. Njegov oče bo že našel markizo in njeno hčerjo postavil ostro nadzorstvo in skrbel zato, da bo vse pripravljeno za Dagmarin sprejem.

41. POGLAVJE.

Signora Katarina in njena hči se v dnevih po otvoritvi oporoke morata mnogo jeziti. Ravnatelj Falkner jima je svetoval mnogo težko; ni šlo vse tako gladko, kot kot pa ste si mislili. Na vsak način ste hoteli dvigniti veliko vsoto, da bi si mogli v Rimu sijajno urediti stanovanje. Zatrjevali ste, da morate čimprej odpotovati, kajti prišla se je že jesen in da se bo v Rimu že kmalu pričela sezona. Teta Brigita pa prostodušno pravi, da ste obe še v žalnih oblekah in se boste le težko mogli vdeleževati zabav, zato se jima nikakor tako zelo ne mudi odpotovati. Take utemeljene pripombe gospe Brigite pa so obe ženski vrgli popolnoma iz ravnotežja. Herman Falkner pa je p rotu njunim napadom obdržal pravični mir in uljudnost. Odločno je povedal, da je sedaj nemogoče iz podjetja vzeti tako visoke vsote, kakoršno ste zahtevali, sicer pa da je še treba izpolniti več formalnosti, predno bo gospe Dagmar po vseh pravicah postavljen za dedinjo.

Elena pa zbadljivo in ošabno vpraša, kake so te formalnosti. Resnega, nezmotljivega in previdnega moža sovraži, zlasti, ker je bil za njene kometnosti dovzeten in je kazal svojo oblast. Pravi ji, da bo o pravem času še vse izvedela in naj samo še nekoliko potrpi.

Nasčuvana po svoji materi, Elena vedno stresa svojo jezo in nejevoljo pred teto Brigito, toda stara gospa ni dovolila, da bi žaljivo govorila o Hermanu Falknerju ter jima svetuje, da si naj čas preženejo v Hamburgu, kakor pač gre. Pravi jima, da je posebno jeseni Hamburga zelo lep in sploh ne more razumeti, da "Dagmar" kot Nemka tako hrepeni po Rimu. "Teta Brigita je strašna in nesramna in z vsakim dnem mi težje pada na moje živce," pravi signora Katarina, ki ji je poželjenje po življenju zadušilo vse obvladovanje.

"Imaš prav," pritrudi Elena, "toda kaj hočeva. Ima pravico v hiši ostati do konca svojega življenja."

"Že to je dovolj vzroka, da to hišo zapustite, kakor hitro je mogoče," sikne signora Katarina ježno. "Zdi se mi, da ravnatelj in ona tičita pod istim pokrovom."

Elena vzdihne. Do sedaj še ni imela mnogo veselja nad svojo dedščino in poleg tega je še tudi odpotoval mladi ravnatelj, s katerim je iz dolgočasnosti ljubinkovala. V Hamburgu v žalnem času ni bilo misliti na kako zabavo in tako sedite obe precej "na suhem."

Teta Brigite pa njuna neljubeznost ne spravi s tira. Trdno prepričana, da nima prave Dagmar pred seboj, si niti najmanj ne prizadeva, da bi za napačno dedinjo napravila Strasserjevo vilo domačo. Toda zelo ostro opazuje in vedno pričuje, da se bo Elena še bolj izdala. Preračunano govori o preteklosti in vedno vprašuje: "Ali se še spominš?"

Večinoma ji Elena odgovarja, da se ne spominja, če pa je nato stara gospa silila: "To p moraš vendar vedeti, tega vendar nisi mogla pozabiti," tedaj temu ali onemu pritrudi in se hoče izgovoriti, kakor je bilo pač mogoče. Toda prebrisana teta Brigita ji je stavila pasti, eno za drugo in ji natančno pripoveduje o dogodkih v preteklosti, ki se v resnici niso nikdar zgodili. In ravno tedaj je Elena živahno pritrjevala in trdila, da se dobro spominja. Tako jo gospa Brigita vpraša, ako se še more spomniti, kako je še kot otrok padla v vodo.

"Tega menda nisi pozabila, Dagmar, nek mladenič te je tedaj potegnil iz vode in te prinesel domov."

Elena živahno priklima.

"Seveda, teta Brigita, kaj takega človek ne pozabi. Še popolnoma dobro vem, kako me je zeblo, ko me je mladenič nesel v hišo," pravi.

In teta Brigita se smeje — Dagmar ni nikdar padla v vodo. "In ali se tudi spominjaš velikega neufundlandskega psa, ki je bil tvoj stalni spremljevalec — Nero mu je bilo ime?"

"O, saj res, ta dobri, stari Nero, zelo rada sem ga imela," pritrudi Elena, vesela, kar je mogla brez premisleka, kot si je mislila, pritruditi.

In gospa Brigita se zopet zasmeje. V Strasserjevi vili ni bilo nikdar neufundlandskega psa, sploh nobenega psa, ki bi mu bilo Nero ime. In tako zaide Elena, ne da bi slutila, v marsikatero past in gospa Brigita se zgraža nad lažnjivostjo tega mladega dekleta. Že davno je vedela dovolj, toda zbirala nove dokaze in njegove nemirne misli neprestano spremljala Wernerja na njegovi poti. Kaj bo dosegel? Ali bo kaj izvedel o Dagmar?

Komaj še more premagovati svojo jezo, ko vidi, kako se mati in hči obnašata, kot popolni lastnici Strasserjeve vile in ste jo kot revno sorodnico gledali od zgoraj navzdol. Hermanu Falknerju stalno poroča o tem, kaj je opazila, da ga potrdi v njegovem sklepu, da jima ničesar ne izroči iz Strasserjeve zapuščine. Herman Falkner že davno ni več niti najmanj dvomil, da mlado dekle ni prava dedinja. In odločno je odločil, da bi jima kaj dal.

Tudi teta Brigita ga v tem podpira, da signora in njena hči ne smete preveč dobiti. Samo prve dneve je v hiši pokazala velik sijaj, ker je Rudolf Strasser tako želel. Potem pa si gospa Brigita pravi, da ste prišli v hišo kot sleparji in da je v smislu z Rudolfom Strasserjem in v interesu prave dedinje, da gospodinjstvo omeji na stare izdatke. Zato signori in njuni hčeri nič več kaj posebno ne streže. Vse je uredila tako preprosto, kot da v hiši ne bi bilo nobenega gosta. Markiza se je nameravala iz prevelike varčnosti v hiši in je nagovorila Eleno, da proti temu nastopi. In tako Elena nekoga dne pravi:

"Teta Brigita, sedaj v hiši ne vidim več one odličnosti,

VOJNA NA KITAJSKEM



Skupina japonskih bombnikov, ki so napadli kitajske čete, kateri so vprizorili v bližini Kantona protiofenzivo proti sovražniku.

ki me je spočetka tako prijetno zadela. Sedaj tako preprosto živimo, kakor ni v soglasju z dostojanstvom te hiše. Zakaj prihajajo na mizo tako preprosta jedila in še teh tako malo? Želim, da se to zopet predrugači, saj toliko časa, dokler sem s svojo teto v hiši. Kadar boš pozneje sama, je zopet vse drugo, tedaj bo varčevanje na mestu, toda ne sedaj, ker imamo tukaj teto kot gosta. Kaj pa bo mislila o nemški gostoljubnosti?"

(Dolje prihodnjia)

PROBLEMI PRISELJENCA

Prišel je pod imenom drugega.

VPRAŠANJE: Prišel sem v Združene države leta 1913, imel pa sem pasport svojega brata. Ali je res, da moja pripustitev v Združene države ni bila v redu in da ne morem postati ameriški državljan.

ODGOVOR: Ako je kdo prišel v Združene države pod pretevnim imenom pred dnem 22. maja 1918, ko je Pasport Act stopil v veljavo, okoliščina, da je rabil drugo ime kot svoje lastno, ga ne bo ovirala, da postane ameriški državljan. V vseh slučajih prihoda pod pretevnim imenom po dnevu 22. maja 1918, se pa pripustitev smatra za nezakonito tudi če je inozemec plačal tako zv. (head tax). Oni, ki so prišli s tujim pasportom med 18. maja 1918 in 3. junija 1921, morejo pa legalizirati svoj prihod, ako za prosijo za "certificate of registry", kakor vsakdo drugi, ki je prišel nezakonito pred dnem 3. junija 1921. Tudi, ako je inozemec prišel pod drugim imenom pred dnem 18. maja 1918, mora nepobito dokazati, da je on sam dotična oseba, ki je prišla pod krivim imenom. Drugače mora tudi on zaprositi za registracijo.

"Nameravana prevara" pri dobivanju viza.

VPRAŠANJE: Prišel sem v Združene države pred nekaj leti s brezkvotno vizo, ker sem bil tedaj 20 let star in sin ameriškega državljanja. Ker nisem dobro razumel vprašanj konzula, sem rekel, da potujem sam, pa so zapisali, da sem bil "samec", dočim sem bil pravzaprav oženjen in oče enega o-

troka. Stvar moje poroke je prišla na dan, ko sem skušal privedi sem ženo in otroka. Sedaj mi grozijo, da me bodo deportirali. Kako naj to uravnam?

ODGOVOR: Predpostavljamo, da je tudi vaš oče, ko je vložil prošnjo za brezkvotno vizo za vas, navedel da ste bili samec. Pa recimo, da je šlo za pomoto in ne za nameravano prevaro toliko s strani vašega očeta, koliko z vaše strani. Dejstvo pa ostane, da niste bili vpravičeni do brezkvotne vize, kajti po zakonu le oni nedoltni otroci naturaliziranih ameriških državljanov so vpravičeni do izvenkvotne vize, ki so neozelenjeni. Po tem takem mi ne vidimo nikake druge mogočnosti rešitve, kakor da zapustite Združene države. Najboljše bi bilo, da zaprosite Department of Labor, da vam dovolijo prostovoljen odhod. Ako priseljeniška oblast misli, da niste namenoma izvršil prevare, izbrišejo deportacijsko povelje in vam dovolijo, da o- didete prostovoljno. To bi vam pustilo pravico povratka v Združene drave, čim se vam posreči dobiti neprednostno ali navadno imigracijsko vizo.

"Privatne postave" za legalizacijo bivanja.

VPRAŠANJE: Nekdo mi je rekel, da veliko število inozem-

cev, ki so prišli nezakonitim potom, morejo uravnati svoje bivanje s pomočjo posebnih postav, sprejetih od kongresa prav njim, poedincem, v korist. Jaz sem inozemec, ki ne more postati ameriški državljan, dasi sem tukaj več kot dvanajst let. Ali je to res glede teh "privatnih zakonov?"

ODGOVOR: V vrednih slučajih, ki vsebujejo posebne težkoče ali ločitev družin, kongresniki od časa do časa predlagajo zakonske predloge, s katerimi se proglašajo prihod dotičnika zakonitim. V zadnjem času se take predloge natančno preiskujejo. Tekom zadnjega zasedanja je bilo vloženih približno dvesto takih privatnih zakonskih predlog, ali le dvajset njih je bilo končno sprejetih. Vse druge niso prišle niti do glasovanja.

Prišel je pred kratkim, pa je že padel na breme javnega dobrodelstva.

VPRAŠANJE: Neki mladenič je prišel v Združene države pred desetimi meseci. Živel je pol leta s stricem, ki mu je bil poslal potrebni "affidavit of support". Ta stric ga noče več vzdrževati. Ali se more strica prisiliti, da ga vzdržuje? In, ker mladi mož ne more dobiti službe, sme zaprositi za javno pripomoč?

ODGOVOR: "Affidavit of support" je bolj moralna dolžnost, kot zakonita odgovornost kajti po obstoječih zakonih je človek obvezan vzdrževati le ženo, nedoletne otroke in postarane starše, ne pa drugih sorodnikov. Ni zakonitega načina, da bi se moglo prisiliti strica, da vzdržuje nečaka. Ako bi ta mladi mož iskal oziroma dobil javno podporo, on bi postal "public charge" v zmislu priseljeniškega zakona in to bi po navadi imelo za posledico deportacijo v rojstni kraj.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

2. decembra:
Champlain v Havre
Queen Mary v Cherbourg

7. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg

10. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. decembra:
Bremen v Bremen

14. decembra:
New York v Hamburg
Rex v Genoa

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

17. decembra:
Paris v Havre

21. decembra:
Hansa v Hamburg

26. decembra:
Normandie v Havre

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJ, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25

ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1-

ALBUM SLOVENSkih NARODNIH PESMI za glas in klavir 1-

Frane Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanc—IZ MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica: Oj, moj šecel je šecel;
Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubeča moja: Ko ptičica na tuje gre; Soči: Moj očka 'ma konjčka dva: Dobiv sem pl-samec; Slovo: Je vpihnila luč 40

EMIL ADAMIČ:
Modra devotka (belokranjska) 20

Vso noč pri potoci 20

Jurjeva 25

Hodi Micka domo: Kaj drugega hočem: Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrice: Po gradini 30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj 20

Slovanska 20

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli 20

Le enkrat še 20

Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan ples 35

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 35

2. PP JEZERU KOLO 35

3. BARČICA MLADI KAPETANE 35

4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35

5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 50

Orlovski himne (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75

Trije mešani zbori (Glasbena Matice) 30

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasno 25

Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE:
Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75

Bom šel na planince, (Bajuk), podpora 50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kožljaki) 2-

ZA KLAVIR:
Buri pridejo. — Koračnica — 20

Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)
84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom \$1.35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK